

EUREGIO, ENSCHEDER STRASSE 362, 48599 GRONAU

Aan de leden en adviserende leden
van de EUREGIO-raad

POSTADRES	ANSCHRIFT
Postbus 6008	Postfach 1164
NL-7503 GA	D-48572
Enschede	Gronau
053-4605151 	02562 / 702-0
053-4605159 	02562 / 702-59
info@euregio.nl 	info@euregio.de
www.euregio.nl 	www.euregio.de

ANSPRECHPARTNER/CONTACTPERSOON
Elisabeth Schwenzow

 e.schwenzow@euregio.eu

 - 11

Vergadering van de EUREGIO-raad d.d. 31 maart 2017

16-03-2017

Geachte dames en heren,

De eerstvolgende vergadering van de EUREGIO-Raad, waarvoor wij u van harte uitnodigen, vindt plaats op

vrijdag 31 maart 2017, om 16.00 uur
in het gemeentehuis van de gemeente Twenterand,
Manitobaplein 1, 7671 GS Vriezenveen

De **fractievergaderingen** beginnen om **14.00 uur** in de volgende ruimten:

CDA / CDU:	Trouwzaal
PvdA / SPD:	Kamer 078
Fractie Zonder Grenzen:	Kantine

Volksbank Gronau-Ahaus eG
IBAN: DE04 4016 4024 0114 6116 00
BIC: GENODEM1GRN
Bank Nederlandse Gemeenten
IBAN: NL89 BNGH 0285 1663 36
BIC: BNGHNL2G

In de bijlage ontvangt u de agenda met toelichting voor deze vergadering

Met vriendelijke groeten,

Rob Welten
Voorzitter

Vorsitzender / voorzitter:
mr. drs. R.G. Welten
Geschäftsführerin / directeur bestuurder:
Dr. Elisabeth Schwenzow
Deutsch-niederländischer Zweckverband
Nederlands-Duitse
Gemeenschappelijke regeling
Umsatzsteuer-ID: DE 815593444

AGENDA
voor de vergadering van de EUREGIO-raad
d.d. 31 maart 2017

- 1: **Opening en begroeting**
 - *Goedkeuring van de agenda*

- 2: **Goedkeuring van het verslag van de vergadering van de EUREGIO-Raad d.d. 25 november 2016**

- 3: **Mededelingen**
 - a) *Stand van zaken project "Grenskinderen"*
 - b) *Initiatief "Dag van de Buurtaal"*
 - c) *In- en uitgang Nederlandse perrons met Duitse tickets*
 - d) *Openhouden kleine grensovergangen voor landbouwverkeer*
 - e) *Uitbreiding DOC Ochtrup*
 - f) *Stand van zaken Actieteam GEA*
 - g) *Promoten van een grensoverschrijdende economische regio EUREGIO*
 - h) *Ontwikkelingen op het gebied van statistiek*
 - i) *Stand van zaken Dienstencentrum Gaxel*
 - j) *Stand van zaken ontwikkelingen Luchthaven Twente*

- 4:
 - a. **Berichtgeving uit het Dagelijks Bestuur**
 - b. **Vragen vanuit de fracties**

- 5: **Bericht uit de commissievergaderingen**

- 6: **Verslag lobbyreis Berlijn**

- 7: **Pact: arbeidsmarkt over de grens! – Hoe gaat het verder?**

- 8: **Vorbereiding van een nieuw project op het gebied van grensoverschrijdende arbeidsmarkt**

- 9: **Stand van zaken project "SpoorRegio"**

- 10: **Stand van zaken project "EUREGIO-goederencorridor"**

- 11: Onderzoeksopdracht voor project “Bereikbaarheid”**
- 12: Langeafstandsbusverbindingen in het EUREGIO-gebied**
- 13: EUREGIO lobbypunten 2017 – 2019**
- 14: Start van een nieuw strategieproces voor de EUREGIO**
- 15: INTERREG V A**
- a) *Stand van zaken algemeen*
 - b) *Overzicht van de vergaderdata van de gremia*
 - c) *Overzicht van de aangevraagde projecten*
- 16: Standpuntbepaling INTERREG V-projecten**
- a. *“Ontmoetingen - Begegnungen”*
 - b. *“Euregionetwerk industriecultuur”*
 - c. *“Arbeidsmarkt in grensregio’s D-NL”*
 - d. *“Euregionale Green Tech Bouwteams“*
- 17: Advisering van deelprojecten uit het INTERREG V
Kaderproject voor de EUREGIO**
- a) *Advisering intensieve samenwerkingsprojecten*
 - *ArtFlow*
 - *Bilinguale Kinder-Welten - Ontdek je Buurtaal*
 - b) *Stand van zaken Kaderproject*
- 18: Rondvraag**

- 1: **Opening en begroeting**
 - *Goedkeuring van de agenda*

Besluitvoorstel:

Goedkeuring.

**2. Goedkeuring van het verslag van de vergadering van de EUREGIO-raad
d.d. 25 november 2016**

Het verslag van de vergadering d.d. 25 november 2016 treft u als **bijlage** aan.

Besluitvoorstel:

Goedkeuring van het verslag.

3: Mededelingen

a) Stand van zaken project “Grenskinderen”

Het afgelopen half jaar hebben er gesprekken plaatsgevonden ter voorbereiding op het project “Grenskinderen” met en tussen medewerkers van twee Nederlandse instellingen. Dit heeft ertoe geleid, dat de GGD Twente heeft toegezegd de rol van leadpartner op zich te willen nemen. Samen met de Jeugdbescherming Overijssel (JBOV) is een eerste projectschets gemaakt. Er wordt daarbij gedacht aan het samen bepalen en uitvoeren van vrijwillige en preventieve maatregelen, acties rondom leerplicht en vroege signalering en samenwerking bij dwang- en drangmaatregelen. Deze projectschets wordt samen met twee mogelijke Duitse projectpartners, namelijk Jugendamt Landkreis Graftschaft Bentheim en Kreis Borken, Fachbereich Jugend und Familie, verder uitgewerkt tot een projectplan.

Bedoeling is om een aanvraag voor een klein project in het kader van het Kaderproject in te dienen. Er wordt gestreefd om nog vóór de zomervakantie de goedkeuring te ontvangen en een eerste werkbijeenkomst te organiseren.

b) Initiatief “Dag van de Buurtaal”

Zoals in de vorige jaren wordt in 2017 de Nederlandse landelijke actie ‘Mach mit!’ of ‘Dag van de Duitse buurtaal’ georganiseerd door de Actiegroep Duits. Dit jaar vindt die dag plaats op 23 maart.

De afgelopen jaren werd deze dag door gemeenten en scholen in de EUREGIO gezien als kans om bij Nederlandse en Duitse scholieren het belang van het leren van de taal van de burens op een leuke manier onder de aandacht te brengen. De EUREGIO heeft deze initiatieven financieel en actief ondersteund. Bijvoorbeeld heeft de EUREGIO vorig jaar met financiële steun van de Staatskanzlei Niedersachsen, met een Duits-Nederlandse rapper enkele scholen bezocht.

Om planning-technische redenen (passend in onderwijsprogramma) zullen dit jaar de initiatieven rondom de buurtaal van bijv. de Regio Achterhoek en AOC Enschede niet op 23 maart plaatsvinden, maar op de “Europa Tag” op 9 mei. Het EUREGIO-secretariaat heeft in afstemming met de partners daarom besloten, om met hen uit te wijken naar 9 mei. De EUREGIO probeert alle actieve scholen op 9 mei te bezoeken met een kort

spannend programma, mogelijk met financiële steun van de Staatskanzlei Niedersachsen en provincie Overijssel.

c) In- en uitgang Nederlandse perrons met Duitse tickets

Vanaf medio 2017 zullen de toegangshekken op het station van Enschede, die tot dusver alleen met een Nederlandse OV chipkaart kunnen worden geopend, ook voor mensen met een ticket van de Deutsche Bahn toegankelijk zijn.

Een vertegenwoordiger van de DB lichtte per email de procedure toe:

Na ruggespraak met DB Vertrieb te Frankfurt, wordt de functionaliteit QR-Code voor het openen van de hekken op de Nederlandse stations als volgt geactiveerd:

- Lange afstand tickets, GSM-tickets en online-tickets werken nu al
- alle tickets van reisbureaus werken nu al
- alle tickets uit automaten vanaf april 2017
- alle tickets uit mobiele terminals vanaf juni 2017"

Zodoende kan een belangrijke drempel voor Duitse treinreizigers in Nederland worden weggenomen.

d) Openhouden kleine grensovergangen voor landbouwverkeer

Tijdens de laatste vergadering van de EUREGIO-Raad op 25-11-2016 werd het secretariaat gevraagd om een onderzoek te doen naar kleine grensovergangen tussen Nedersaksen en Nederland en naar de toegankelijkheid van het landbouwverkeer.

In dit gebied bevinden zich 5 grensovergangen (foto's 1 t/m 5), die toegankelijk zijn voor personenauto's. Het betreft hier de grensovergangen:

- Langeveen – Striepe (Afbeelding 1),
- Klosterhaar – Balderhaar (Afbeelding 2),
- Breklenkamp – Grasdorf (Afbeelding 3),
- Losser – Gildehaus (Afbeelding 4),
- Overdinkel – Gildehaus (Afbeelding 5).

Van deze bovenstaande overgangen is alleen Langeveen - Striepe niet voor landbouwverkeer toegankelijk. De gemeente Wielen verklaart dat er een versmalling is

geplaatst vanwege de zware voertuigen die zorgen voor schade aan het wegdek en de berm. De wegversmallingen zijn geplaatst op het Nederlandse grondgebied in afstemming met de gemeente Wielen. Het secretariaat heeft de gemeente Wielen over de discussie in de EUREGIO-gremia schriftelijk geïnformeerd.

Afbeelding 1 – Langeveen-Striepe

Afbeelding 2 – Klosterhaar-Balderhaar

Afbeelding 3 – Breklenkamp-Grasdorf

Afbeelding 4 – Losser-Gildehaus

Afbeelding 5 – Overdinkel-Gildehaus

e) Uitbreiding DOC Ochtrup

De stad Ochtrup is van plan om de voorwaarden te scheppen voor een uitbreiding van het Designer Outlet Center (DOC) van momenteel 11.500 m² naar 20.000 m² verkoopoppervlak. De gemeenteraad van Ochtrup heeft de besluiten die daarvoor nodig zijn genomen. Nu ligt de verdere procedure en de beoordeling van de ruimtelijke planning in handen van de Bezirksregierung Münster als verantwoordelijke instantie. Deze heeft zowel Duitse als Nederlandse gemeenten die daarmee eventueel te maken krijgen uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op 18-11-2016. Daarbij ontvingen de Nederlandse gemeenten een uitnodiging in het Nederlands. De bijeenkomst vond in Münster plaats in het Duits, waarbij echter maar een zeer klein aantal Nederlandse deelnemers aanwezig was.

Op verzoek van een aangesloten gemeente vroeg het EUREGIO-secretariaat de Bezirksregierung Münster of er een aparte informatiebijeenkomst voor de Nederlandse gemeenten georganiseerd kan worden, omdat deze in het geheel niet bekend zijn met

de procedure. De Bezirksregierung Münster wijst met verwijzing naar haar neutrale positie en de rechtsveiligheid van de procedure het organiseren of deelnemen aan een dergelijke informatiebijeenkomst af.

Aan Duitse zijde komt er weerstand tegen de uitbreiding van het DOC. De stad Rheine heeft daarbij een coördinerende rol ingenomen. De stad Nordhorn heeft in een brief aan mogelijk belanghebbende Nederlandse gemeenten geïnformeerd over deze gezamenlijke weerstand. Nordhorn verzocht het EUREGIO-secretariaat deze brief te vertalen en te versturen. Medio januari zijn vertegenwoordigers van Enschede, Gronau en Nordhorn bijeen gekomen om informatie uit te wisselen en mogelijke gezamenlijke stappen te bespreken.

f) Stand van zaken Actieteam GEA

In 2016 heeft het Actieteam Grensoverschrijdende Economie en Arbeidsmarkt (GEA) in opdracht van de Nederlandse rijksoverheid de kansen, uitdagingen en vraagstukken rond werken, ondernemen en studeren over de grens in kaart gebracht en geanalyseerd. Samen met experts en bestuurders uit Nederland, België en Duitsland is bepaald waar en hoe belemmeringen moeten worden weggenomen om de grensoverschrijdende mogelijkheden voor werkzoekenden, ondernemers en studenten verder uit te bouwen en te stimuleren.

De bevindingen zijn neergelegd in een rapport met een concrete actieagenda. Deze resultaten werden op 30 januari 2017 aan de ministers Ronald Plasterk (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en Henk Kamp (Economische Zaken) tijdens een conferentie aangeboden. Onder de titel "Grenzen slechten, regio's verbinden, mensen bewegen" stond het programma van de conferentie vooral in het teken van de uitvoering van de actieagenda. Want ook al gebeurt er al veel, er valt nog het nodige te winnen om grensoverschrijdend werken, ondernemen en studeren vanzelfsprekender en gemakkelijker te maken, aldus het Actieteam. Over concrete uitvoeringsmaatregelen werd tijdens de conferentie echter niet gesproken. De voortzetting van de werkzaamheden van het Actieteam GEA werden op 15-02-2017 in de Tweede Kamer behandeld.

*g) Promoten van een grensoverschrijdende economische regio
EUREGIO*

De EUREGIO-Raad gaf in de vergadering van 26-06-2015 het secretariaat de opdracht om het grensgebied te promoten als kansrijke economische vestigingsplaats voor bedrijven. Op grond van de veelbelovende resultaten van een korte recherche organiseerde het secretariaat op 27-10-2016 een overleg met de ontwikkelingsmaatschappijen en organisaties voor regiomarketing in het EUREGIO-gebied. Als resultaat van de bijeenkomst kan worden vastgesteld:

1. De deelnemers verzochten de EUREGIO om twee keer per jaar de ontwikkelingsmaatschappijen en organisaties voor regiomarketing uit te nodigen voor een grensoverschrijdende bijeenkomst.
2. Bepaald werd dat de EUREGIO een kleinere werkgroep uitnodigt om te onderzoeken hoe de vestiging van externe bedrijven in het EUREGIO-gebied door grensoverschrijdende samenwerking kan worden vergemakkelijkt. Daarbij moeten, indien mogelijk, ook de ontwikkelingsmaatschappijen van de deelstaten Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen worden meegenomen. De voorgesprekken voor een volgende bijeenkomst van deze werkgroep hebben voor het grootste gedeelte al plaatsgevonden. Of er werkelijk sprake is van overlappende belangen en daarmee de wil tot samenwerking, blijft af te wachten.
3. In principe is men voorstander van een door advertenties gefinancierde tweetalige brochure voor vestiging in de regio. Hiertoe werd inmiddels opdracht gegeven en deze zal in de eerste helft van het jaar verschijnen, wanneer er voldoende advertenties zijn.

Het promoten van de grensoverschrijdende economische regio EUREGIO is vooral dan succesvol wanneer de regionale ontwikkelingsmaatschappijen en organisaties voor regiomarketing de ligging aan de grens en de grensoverschrijdende samenwerking als vestigingsvoordeel communiceren. Hier zijn alle partijen in de regio gevraagd

h) Ontwikkelingen op het gebied van statistiek

In 2016/2017 zijn de volgende onderzoeken en/of datasets verschenen die ten dele betrekking hebben op de arbeidsmarkt in de EUREGIO en op de grenspendel:

- actuele data van CBS en IT.NRW over de arbeidsmarkt in Nederland en Noordrijn-Westfalen;
- “De arbeidsmarkt in de grensregio van Nederland-Nedersaksen”, CBS en Landesamt für Statistik Niedersachsen;
- “De arbeidsmarkt aan de grens met en zonder grensbelemmeringen”, van het Centraal Planbureau (CPB)

In de **bijlage** zijn de belangrijkste bevindingen van deze publicaties samengevat.

Het EUREGIO-secretariaat juicht toe dat deze initiatieven tot stand zijn gekomen, omdat er tot voor kort niets bekend was over bv. de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de grenspendel in ons gebied. Toch blijven de statistische gegevens ontoereikend voor gebruik op (eu-)regionaal niveau. Zo is op basis van de publicaties bijvoorbeeld niet te achterhalen of grenspendelaars in bijvoorbeeld Twente uit Noordrijn-Westfalen of Nedersaksen komen.

Het blijft dus noodzakelijk om voor de grensregio's statistieken te ontwikkelen die over een langere tijd gemeten, actuele en eenduidige cijfers bevatten en regionaal te herleiden zijn. Dit is bijvoorbeeld van belang voor het ontwikkelen en monitoren van grensoverschrijdend beleid. Voor een dergelijk initiatief wordt verwezen naar het projectvoorstel "Arbeidsmarkt in grensregio's D-NL" onder agendapunt 15c.

i) Stand van zaken Dienstencentrum Gaxel

In de vergadering van de EUREGIO-commissie "Duurzame ruimtelijke ontwikkeling" heeft op 18 februari 2016 de presentatie van het plan van het dienstencentrum plaatsgevonden. Op 23 mei 2016 ging de EUREGIO-Commissie "Economie en Arbeidsmarkt" akkoord met de INTERREG-aanvraag over een haalbaarheidsstudie voor het dienstencentrum.

Op 15 juni 2016 vernomen Winterswijk en Stadt Vreden dat de deelstaat NRW geen medewerking zal gaan verlenen bij de bestemmingswijziging voor de bouw van het dienstencentrum. Dit is de aanleiding geweest voor Winterswijk en Stadt Vreden om op 28 juli 2016 een brief te versturen naar de minister van Europese aangelegenheden van de Staatskanzlei NRW.

Op 6 december 2016 heeft Noordrijn-Westfalen gereageerd op de brief van de beide samenwerkingspartners. De deelstaat NRW heeft de planning van het grensoverschrijdende dienstencentrum onderschreven, maar gaat niet akkoord met het beoogde gebied dat in het plan staat beschreven. Het plan is om het kantoorgebouw te bouwen op een agrarische en natuurlijke bestemming. Noordrijn-Westfalen adviseert de bouw op een ander terrein te laten plaatsvinden.

Volgens de gemeente Winterswijk en de gemeente Vreden is het beoogde gebied, het enige

terrein dat voldoet aan de eisen. De twee samenwerkingspartners hebben besloten verder te gaan met de planuitwerking van het dienstencentrum.

j) Stand van zaken ontwikkelingen Luchthaven Twente

De provincie Overijssel trekt per 30-03-2017 de aanwijzing van de luchthaven Twente als militair vliegveld in en verleent een vergunning voor een burgerluchthaven. Omdat de luchthaven dan niet langer luchthaven van nationale, maar nog slechts van regionale betekenis is, wordt de provincie tegelijkertijd ook de verantwoordelijke overheid.

De luchthaven Twente is onderdeel van Technology Base Twente, die gefocust is op innovaties. Tot de campus behoren ook een testlocatie voor drones en de Safety Campus. Die nieuwe vergunning laat 20.340 vliegbewegingen (starts en landingen worden apart geteld) per jaar toe. Daarvan zijn ruim 200 vliegbewegingen gereserveerd voor vliegtuigen die gesloopt c.q. gerecycled moeten worden. De overige vliegbewegingen zijn in het bijzonder gereserveerd voor kleinere vliegtuigen. Verwacht wordt dat de gehele Technology Base Twente 1.000 – 1.400 arbeidsplaatsen zal opleveren.

Besluitvoorstel:

Kennisname.

- 4:**
- a. Berichtgeving uit het Dagelijks Bestuur**
 - b. Vragen vanuit de fracties**

5: Bericht uit de commissievergaderingen

De commissievoorzitters geven een mondeling bericht ter vergadering.

6: Verslag lobbyreis Berlijn

Op 26-10-2016 bezocht een groep van bondsdagafgevaardigden van de CDU het EUREGIO-Secretariaat. Een thema was de grensoverschrijdende arbeidsmarkt, maar ook de spoorverbinding Amsterdam-Berlijn werd aangestipt. Aan het eind van het gesprek nodigden de afgevaardigden de EUREGIO uit om naar Berlijn te komen om de prioriteiten op bondsniveau aan bestuurders voor het voetlicht te brengen.

De EUREGIO neemt met een delegatie van Landräte, Oberbürgermeister en portefeuillehouders de uitnodiging aan samen met de provincies Overijssel, Gelderland en Drenthe. De voorbereiding loopt qua organisatie via de bureaus van de afgevaardigden in Berlijn. Als datum is 20-03-2017 gepland. Gepresenteerd zullen worden de met de commissies en het Dagelijks Bestuur afgestemde top-prioriteiten inzake bereikbaarheid (spoorverbinding Amsterdam-Berlijn, maatregelen Bundesverkehrswegeplan) en grensoverschrijdende arbeidsmarkt.

Ter vergadering volgt een mondeling verslag.

7: Pact: arbeidsmarkt over de grens! – Hoe gaat het verder?

Tijdens de startmanifestatie van het „Pact: arbeidsmarkt over de grens!“ op 10-12-2015 werd de EUREGIO door de deelnemers opgeroepen om de realisatie van de verschillende projecten en initiatieven te begeleiden en na een jaar uit te nodigen voor de volgende bijeenkomst. De EUREGIO legde in de nazomer van 2016 contact met alle participanten en vroeg om een update van hun bijdragen en toezending van een kleine video. Ook potentiële nieuwe initiatiefnemers werden geattendeerd op het pact.

Op 09-12-2016 vond in het Medisch Spectrum Twente in Enschede de tweede manifestatie over het pact plaats. 140 Deelnemers ontvingen informatie over de stand van zaken m.b.t. de lopende initiatieven en over de nieuwe bijdragen. Zie ook www.paktarbeidsmarktüberdiegrenze.eu. De focus tijdens de manifestatie lag op de erkenning van diploma's uit het buurland. Daarbij ging het niet alleen om de gereguleerde beroepen ouderenzorg / pedagogen, maar ook om erkenningskwesies op technisch terrein. Politieke vertegenwoordigers van de Tweede Kamer, van de Bondsdag, uit de NRW-deelstaatspolitiek maar ook een gedeputeerde van de Provincie en de voorzitter van het Actieteam GEA gaven hun mening hoe de grensoverschrijdende arbeidsmarkt kan worden gestimuleerd.

Ten tijde van de oprichting van het Pact: arbeidsmarkt over de grens! in 2015 was gepland deze met een manifestatie in 2017 te beëindigen. Tot dat tijdstip dienden de doelen:

- a) transparantie m.b.t. verschillende initiatieven in het EUREGIO-gebied,
- b) versterking van het netwerk van actoren en
- c) versterking van het lobbywerk voor het vergemakkelijken van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt

tot tevredenheid bereikt te zijn. Dit komt overeen met de actuele verwachtingen. Daarom plant het secretariaat het Pact met een manifestatie in 2017 af te sluiten. De commissie Economie en Arbeidsmarkt en het Dagelijks Bestuur stemden in hun vergaderingen in met deze gang van zaken.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-raad geeft het secretariaat opdracht het Pact: arbeidsmarkt over de grens! met een manifestatie in 2017 te beëindigen.

8: Voorbereiding van een nieuw project op het gebied van grensoverschrijdende arbeidsmarkt

Het huidige INTERREG V A-Project “UNLOCK, Personeel over de grens!” heeft een operationele looptijd tot 31 januari 2019. Het GrensInfoPunt EUREGIO – de front-office met informatie en advies voor grenspendelaars en hun werkgevers - maakt deel uit van dit project. Om ook na afloop van UNLOCK actief te kunnen blijven op het gebied van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt is het EUREGIO-secretariaat begonnen met de voorbereidingen van een nieuw project (start: 1 februari 2019).

Dit nieuwe project wil zich vooral richten op de stimulering en ondersteuning van intermediaire organisaties (bemiddelende instanties, zowel overheid als particulier, Job Centres / Werkpleinen en dienstverleners) bij het verder ontwikkelen van hun grensoverschrijdende samenwerking. Dit moet ertoe bijdragen dat de huidige dynamiek op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt zich verder ontwikkelt en structureler en duurzamer wordt. Hiertoe worden o.a. de volgende activiteiten ontwikkeld:

- organisatie van een EUREGIO-Academy om de know-how van de intermediairs te vergroten rond thema's als het aanstellen en behoud van grensoverschrijdend personeel, cultuurverschillen, etc. (in de vorm van Workshops, E-learning, Seminars, etc.);
- versterken van het grensoverschrijdende netwerk om de samenwerking te bevorderen;
- ter beschikking stellen van financiële middelen om gezamenlijke innovaties en initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren;
- medewerking verlenen aan algemene info-bijeenkomsten voor intermediaire organisaties en hun specifieke doelgroepen.

Doel is om het project begin 2018 aan de Stuurgroep INTERREG ter goedkeuring voor te leggen.

Als optie wordt voor het project een GrensInfoPunt voorbereid, die werkgevers en werknemers informeert en adviseert over het aanstellen en behoud van personeel over de grens en/of het werken in het buurland. De resultaten van het GrensInfoPunt over de periode juli 2015-december 2016 wijzen uit dat de vraag naar een dergelijke dienstverlening groot is (ruim 9.000 contactmomenten). Bovendien blijkt uit een recent gehouden onderzoek naar het draagvlak van het huidige GrensInfoPunt (I&O Research, december 2016) dat nut en noodzaak van deze dienstverlening door de stakeholders ook algemeen worden onderschreven.

Maar bij de aanvraag van het project UNLOCK werd destijds door de een of andere nationale INTERREG-partner aangegeven, dat in een vervolgproject geen financieringsmogelijkheden voor het GrensInfoPunt zouden zijn.

Bovendien is in het afsluitende rapport van het Actieteam GEA erop aangedrongen, dat de GrensInfoPunten structureler gefinancierd moeten worden.

Samen met de potentiële partners zal de EUREGIO de komende maanden in overleg gaan over de verdere voortzetting en financieringsmogelijkheden van deze dienstverlening. De EUREGIO-raad wordt over de voortgang van de gesprekken geïnformeerd.

De commissie Economie en Arbeidsmarkt stemde in zijn vergadering d.d. 15-02-2017 en het Dagelijks Bestuur d.d. 06-03-2017 in met de voorbereiding van een nieuw project.

Besluitvoorstel:

Instemmen met de voorbereiding van het nieuwe project.

9: Stand van zaken project “SpoorRegio”

De commissie Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling behandelde in de vergadering van 29-09-2016 uitvoerig het in het project SpoorRegio uitgevoerde onderzoek naar de verbinding Amsterdam-Berlijn en de discussie in de media over de IC haltes. De commissie was unaniem van mening dat het onderzoek ondanks de politieke discussie ongewijzigd voortgezet moet worden. In het onderzoek moet eventueel ook de invoering van een extra, snellere trein worden meegenomen. Ook tijdens een bijeenkomst van de projectpartners op 11-10-2016 werd aan de oorspronkelijke onderzoeksopdracht vastgehouden.

Het Dagelijks Bestuur van de EUREGIO behandelde het thema uitvoerig in de vergadering van 24-10-2016. Hier werd een onveranderde voortzetting van het onderzoek kritisch gezien. Er werd gewezen op een bijeenkomst van de leadpartners met de onderzoeksbureaus en de aan Duitse zijde betrokken partners, die op 21-11-2016 plaatsvond en waar ook de directeur-bestuurder van de EUREGIO uitgenodigd was. Bij dit treffen werd overeengekomen alle onderzoeksvarianten met een tijdslimiet tot 2030 normaal in de studie te realiseren. Daartoe behoort geen van de kritische varianten. Daarnaast moeten de onderzoeksbureaus voor een tijdslimiet tot 2050 in een tekst algemene uitspraken doen over de verbindingen met een snelheid van meer dan 200 km/h. Daardoor werd een consensus met alle partners bereikt.

Het secretariaat informeerde de EUREGIO-Raad in zijn vergadering op 25-11-2016 over de actuele stand van zaken van het project, die het proces nog eens behandelde. Om het wederzijdse vertrouwen weer te versterken, nodigde de EUREGIO op 28-11-2016 ook nog de verantwoordelijke gedeputeerde van de Provincie Overijssel als leadpartner, de politiek verantwoordelijke van Regio Twente voor het thema verkeer en de Landräte van de Landkreis Graftschaft Bentheim en Emsland evenals van de Kreis Steinfurt uit voor een politiek overleg. Bij het gesprek werd de consensus wat betreft het onderzoek positief gezien en het grote belang van de samenwerking voor de verdere ontwikkeling van de grensoverschrijdende spoorverbindingen onderstreept.

Het onderzoek in het kader van het INTERREG-project “SpoorRegio” werd inmiddels voortgezet. De resultaten van het onderzoek worden in april 2017 verwacht. Deze zullen na een verdere bespreking met de politieke vertegenwoordigers en de afstemming in het kader van de projectgroep worden gepubliceerd.

Besluitvoorstel:

Kennisname.

10: Stand van zaken project “EUREGIO-goederencorridor”

Het INTERREG-project „EUREGIO goederencorridor“ is onder leadpartnerschap van de EUREGIO op 01-01-2016 van start gegaan. Het doel van het project met 14 partners is de ontwikkeling van een grensoverschrijdend afgestemde strategie en een gezamenlijke positiebepaling inzake infrastructuur in het algemeen en het goederenverkeer en de logistieke sector in het bijzonder. Als eerste stap deden de projectpartners aanbestedingen voor vier studies over de volgende thema's: (1) EUREGIO-goederencorridor; (2) Infrastructuur in de grensregio; (3) Interoperabiliteit; (4) Green corridor / duurzaamheidsprojecten. De resultaten van deze onderzoeken vormen de basis voor de politieke afstemming t.b.v. strategieontwikkeling.

Het onderzoek werd intensief begeleid door de leadpartner en de vertegenwoordigers van de projectpartners in het kader van een projectgroep. De resultaten zijn sinds eind 2016 / begin 2017 beschikbaar. Met een presentatie en de discussie over de resultaten in de commissie Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling is een euregiobreed afstemmingsproces van start gegaan (zie bijgaande **presentatie**).

Naast de projectgroep, die in 2-3 vergaderingen de resultaten behandelt, discussiëren het Dagelijks Bestuur en de EUREGIO-Raad over de resultaten van het project. Doel is dat vóór de zomer van 2017 een gemeenschappelijke uitspraak wordt gedaan over de doelen en activiteiten die in het EUREGIO-gebied rond het thema goederenlogistiek in de komende jaren grensoverschrijdend bereikt c.q. uitgevoerd zouden moeten worden. Om ruimere publiciteit voor dit onderwerp te bewerkstelligen, is het de bedoeling de resultaten en de strategie in juni tijdens een grensoverschrijdend vakcongres te presenteren. Dit congres wordt samen met het project „Spoorregio“, waarin verbeteringen van het grensoverschrijdende personenvervoer per spoor worden doorgevoerd, gepland. De gemeente Enschede denkt erover na, om eind september een grensoverschrijdende verkeersconferentie te organiseren. De resultaten en plannen zouden dan tijdens deze conferentie aan de politiek kunnen worden voorgesteld.

Besluitvoorstel:

Discussie.

11: Onderzoeksopdracht voor project “Bereikbaarheid”

Nadat duidelijk geworden was dat Vliegveld Twente niet tot een regionale luchthaven ontwikkeld zou worden, kwam de politieke discussie over de concurrentiesituatie tussen luchthaven Münster-Osnabrück en Twente tot rust. Zowel in de gremia van de EUREGIO als ook bij MONT (samenwerking Münster – Osnabrück – Netwerkstad Twente) werd besproken welk belang de luchthaven Münster-Osnabrück voor het Nederlandse deel van het EUREGIO-gebied zou kunnen hebben en of de bereikbaarheid van de luchthaven uit westelijke richting voldoende is. Aansluitend volgde een discussie over de vraag naar een mogelijke financiële participatie van de Nederlandse zijde voor een betere bereikbaarheid van de luchthaven, een thema dat door de pers in Twente actief werd opgepakt.

Tegen deze achtergrond bespraken de commissies, het Dagelijks Bestuur en de EUREGIO-Raad evenals vertegenwoordigers in het MONT-overleg in de afgelopen maanden de mogelijke verdere stappen. De EUREGIO-Raad gaf uiteindelijk in de vergadering van 24-06-2016 het secretariaat opdracht om met de belangrijkste aandeelhouders van luchthaven Münster-Osnabrück en Twente te spreken hoe deze denken over een onderzoek naar de bereikbaarheid van de regio via de lucht, waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande onderzoeksresultaten.

Alle gesprekspartners waren positief over een onderzoek naar de bereikbaarheid van de regio via de lucht. Men wilde echter het onderzoek breder van opzet zien, namelijk over de verkeerstechnische bereikbaarheid van het EUREGIO-gebied in zijn geheel. Daarbij moeten naast de status quo ook de ontwikkelingen van de komende 15-30 jaar worden meegenomen.

De EUREGIO-commissies, het Dagelijks Bestuur en de EUREGIO-Raad gaven in hun vergaderingen in het najaar van 2016 het secretariaat opdracht tot verdere stappen voor de voorbereiding van een dergelijk integraal bereikbaarheidsonderzoek. Het secretariaat nodigde uit voor een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van verkeer/mobiliteit en experts strategische ruimtelijke ontwikkeling van de (Land-) Kreise en kreisfreie steden, de Regio Achterhoek en Twente, evenals de gemeenten Coevorden, Ommen, Hardenberg, Enschede en de stad Greven.

Op 14-12-2016 vond de eerste bijeenkomst van de werkgroep met deelname van een externe expert plaats. Ook hier werd door de vertegenwoordigers van de aangesloten gemeenten weer de wens naar een integraal onderzoek naar de bereikbaarheid van het gehele EUREGIO-gebied onderstreept en daarbij duidelijk de focus op het bedrijfsleven gelegd. De deelnemers benadrukten dat men zich niet zou moeten beperken tot de

bereikbaarheid qua verkeer, maar ook de digitale bereikbaarheid zou moeten meenemen. Tegelijkertijd was de werkgroep het erover eens dat veel informatie beschikbaar is (of binnen enkele maanden wordt) door bestaand onderzoek en door de projecten “SpoorRegio” en “EUREGIO goederencorridor”. Uit deze informatie kunnen ook al de gezamenlijke topprioriteiten op verkeersterrein worden afgeleid en onderbouwd. Een aanvullend onderzoek heeft voor het EUREGIO-gebied alleen dan zin wanneer dit direct betrekking heeft op besluitvorming of actie.

Uit de resultaten van de bijeenkomst van de werkgroep kunnen de volgende voorwaarden voor het onderzoek worden afgeleid:

1. Het onderwerp moet niet helemaal of deels al door beschikbaar onderzoek behandeld zijn.
2. Het onderzoek moet nauw gelinkt zijn aan concrete maatregelen op het terrein van infrastructuur – bereikbaarheid.
3. Het onderzoek moet betrekking hebben op het bedrijfsleven en een grensoverschrijdende relatie of een grensoverschrijdende meerwaarde hebben.
4. Het onderzoek moet de status quo en de scenario's 2025 – 2040 schetsen.

Wanneer aan alle voorwaarden voldaan is, komen breed opgezette onderzoeken naar bereikbaarheid te vervallen, want deze zijn niet direct gelinkt aan concrete maatregelen en daardoor komt het oorspronkelijke idee van een onderzoek naar de bereikbaarheid van het EUREGIO-gebied via de lucht weer in beeld. Onderzocht zou kunnen worden voor het hele EUREGIO-gebied:

1. Bereikbaarheid van alle voor het EUREGIO-gebied belangrijke luchthavens (auto, openbaar vervoer, weerstandcoëfficiënten) op dit moment.
2. Verwachte bereikbaarheid in de toekomst van alle voor het EUREGIO-gebied belangrijke luchthavens (auto, openbaar vervoer, weerstandcoëfficiënten) in de jaren 2015-2040.
3. Verwachte bereikbaarheid van luchthaven Münster-Osnabrück bij een betere verkeerstechnische aansluiting (auto, openbaar vervoer) van Nederlandse zijde 2025-2040.
4. Bereikbaarheid van belangrijke wereldeconomieën op dit moment.
5. Bereikbaarheid van belangrijke wereldeconomieën 2025-2040.
6. Bereikbaarheid van belangrijke wereldeconomieën 2025-2040 bij een betere verkeerstechnische aansluiting (auto, openbaar vervoer) vanuit Nederland.

7. Alternatieven 4. + 5. + 6. echter met een duidelijk verbeterd vliegaanbod van de luchthaven Münster-Osnabrück.

Om de directe relatie met concrete maatregelen c.q. concrete politieke besluiten mogelijk te maken, dienen de resultaten van het onderzoek minder in lange teksten maar vooral in duidelijke kaarten te worden weergegeven.

De luchthaven Münster-Osnabrück is momenteel van plan om de structuur en de wensen van de klanten te laten onderzoeken. In een gesprek met de nieuwe directeur van de luchthaven Münster-Osnabrück kwam naar voren, dat de luchthaven een dergelijk onderzoek noch zelf plant, noch alleen kan uitvoeren, maar wel als zeer zinvol acht.

De commissies Economie en Arbeidsmarkt, Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling en het Dagelijks Bestuur stemden in hun vergaderingen in met de voorbereiding van een project voor bereikbaarheid van het EUREGIO-gebied via de lucht. De werkgroep komt op 03-04-2017 voor de tweede keer bijeen.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-Raad geeft het secretariaat de opdracht, samen met de aangesloten gemeenten een project voor bereikbaarheid van het EUREGIO-gebied via de lucht voor te bereiden

12: Langeafstandsbusverbindingen in het EUREGIO-gebied

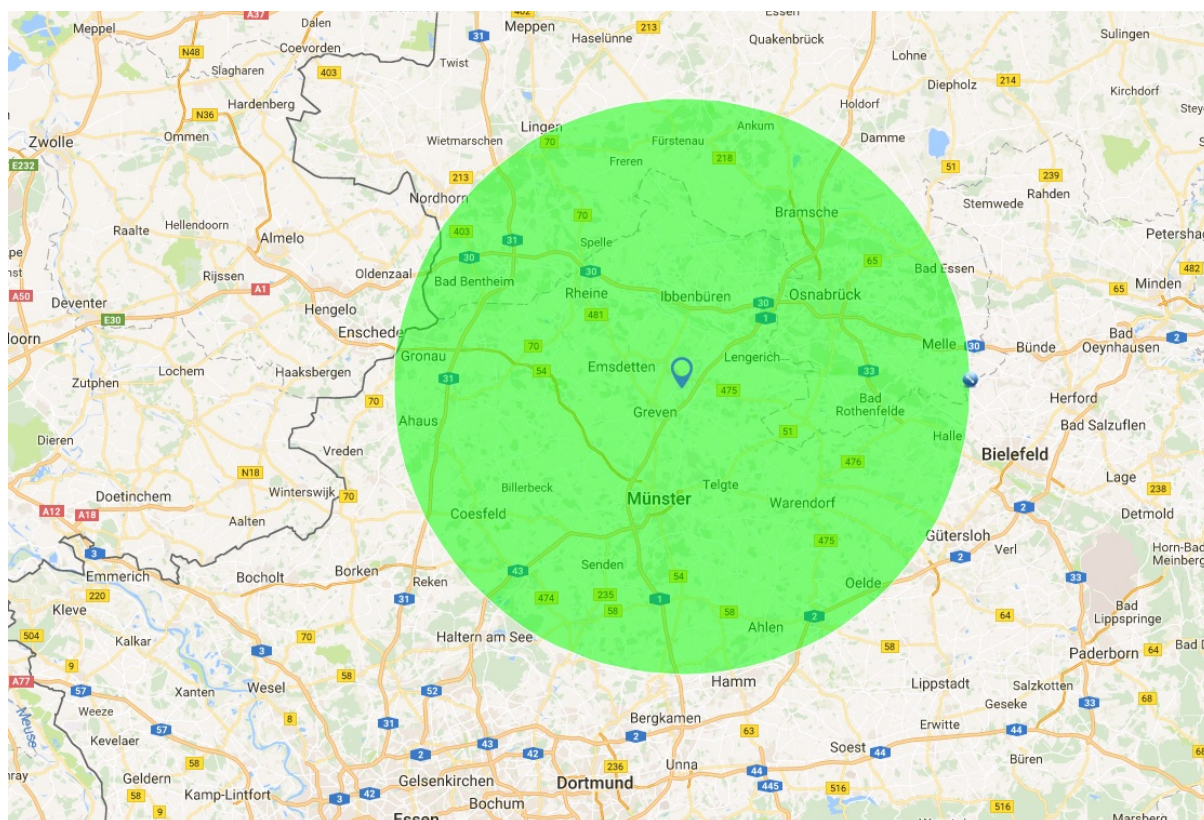
Het EUREGIO-secretariaat werd gevraagd om te onderzoeken of het mogelijk is om het EUREGIO-gebied en in het bijzonder de Flughafen Münster/Osnabrück op het netwerk van langeafstandsbussen aan te sluiten.

Het langeafstandsbusverkeer kan een toevoeging zijn op het bestaande openbaar vervoer, bijvoorbeeld als seizoensgebonden verbinding (bijvoorbeeld de bussen richting de Noordzeekust of wintersportgebieden) maar ook als luchthavenshuttle.

Sinds 2013 is het in Duitsland mogelijk om zonder concessie het personenvervoer over lange afstanden uit te voeren. Hiervoor is alleen een vergunning noodzakelijk op basis van het Personenbeförderungsgesetz (PBefG). De vergunning wordt niet verleend als haltes minder dan 50 kilometer uit elkaar liggen of per trein bereikbaar zijn in minder dan een uur reistijd. Het is wel mogelijk een vergunning te krijgen als de haltes nog niet per OV bereikbaar zijn of de verbinding niet leidt tot een noemenswaardige afname van het aantal reizigers op bestaande OV-verbindingen.

De FMO is momenteel alleen opgenomen in het lokale busnet. Er zijn alleen verbindingen naar Münster, Osnabrück en nabijgelegen kleinere plaatsen. Dit biedt kansen voor het realiseren van een langeafstandsverbinding. Op de bijgevoegde kaart is te zien naar welke plaatsen een langeafstandsbusverbinding kan worden ingesteld. Alle plaatsen buiten de groene cirkel liggen verder dan 50 kilometer van FMO. Voor verbindingen tussen FMO en plaatsen binnen de groene cirkel zal moeten worden aangetoond dat er geen sprake is van vermindering van het reizigerspotentieel van bestaande verbindingen. Hierbij moeten alle bij het personenvervoer betrokken autoriteiten uit de gebieden liggend aan een nieuwe verbinding worden betrokken.

In **bijlage** wordt dieper ingegaan op de mogelijkheden van het langeafstandsbusverkeer.

Besluitvoorstel:

Kennisname.

13: EUREGIO lobbypunten 2017 – 2019

De EUREGIO heeft conform haar statuten de taak om voor haar leden de overkoepelende belangen te vertegenwoordigen bij internationale, nationale en andere instellingen. In de afgelopen jaren deed EUREGIO lobbywerk op het gebied van:

1. Leren van de buurtaal
2. Stimuleren van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt
3. Verbeteren van de grensoverschrijdende verkeersverbindingen
4. Versterking van het vrije grensverkeer (tegen de tol voor personenauto's, voor grensoverschrijdende tickets).

Wanneer de EUREGIO erin slaagt om haar belangrijkste prioriteiten beter te formuleren, kan zij

- gericht invloedrijke politici en verantwoordelijke overheden benaderen en
- haar lobbywerk beter met die van haar leden verbinden of afstemmen.

Uiteindelijk stijgen daarmee ook de kansen op succes.

De EUREGIO-commissies hebben zich in hun vergaderingen in februari 2017 met de belangrijkste prioriteiten op hun desbetreffende gebied in de jaren 2017 – 2019 beziggehouden. Als resultaten van de discussie kunnen de volgende punten worden vastgelegd:

1. Commissie „MOZER – Maatschappelijke Ontwikkeling“:

De discussie in de commissie MOZER - Maatschappelijke Ontwikkeling over het lobbypunt 'Leren van de buurtaal' laat zien dat er veel belang aan het thema wordt gehecht. Het bleek echter niet goed mogelijk dit belang scherper te formuleren. Er is aan de EUREGIO gevraagd om, eventueel met data, de belangrijkste knelpunten te identificeren.

2. Commissie „Economie en Arbeidsmarkt“:

De commissie Economie en Arbeidsmarkt heeft in zijn vergadering d.d. 15-02-2017 aanbevolen, naast de algemene belangenbehartiging in de jaren 2017 – 2019 de focus inzake het lobbywerk voor de grensoverschrijdende arbeidsmarkt op de volgende punten te leggen:

- a) Verstrekken van diploma's in het grensgebied in het Nederlands en het Duits,
- b) Verbeteringen bij de erkenning van diploma's uit het buurland,
- c) Geen belastingheffing op uitbetaling van ziekengeld uit Duitsland (70% van het bruto loon) in Nederland.

3. Commissie „Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling“:

De commissie Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling heeft in zijn vergadering d.d. 16-02-2017 aanbevolen, naast de algemene belangenbehartiging in de jaren 2017 – 2019 de focus inzake het lobbywerk op de volgende punten te leggen

1. Versterking van het vrije grensverkeer door af te zien van de tolheffing voor personenauto's
2. Verbetering van de bereikbaarheid van de regio door:
 - Meer treinen, inzet van beter materieel en inzet van locomotieven die met verschillende spanningen kunnen rijden op de spoorverbinding Amsterdam – Berlijn.
 - Elektrificatie van het traject Enschede – Münster
 - Realisatie van de infrastructuurmaatregelen uit de nationale uitbreidingsplannen („MIRT Outline Plan“ c.q. „Bundesverkehrswegeplan“, zie **bijlage**)

In de komende commissievergadering zal verder gediscussieerd worden over de vraag of en hoe aan de aspecten duurzaamheid en economische samenwerking aandacht zal worden besteed.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-raad stelt de weergegeven belangen van het grensgebied als belangrijkste prioriteiten voor het lobbywerk van de EUREGIO in de komende 3 jaren vast.

14: Start van een nieuw strategieproces voor de EUREGIO

Als leidraad voor de werkzaamheden van de EUREGIO geldt momenteel de in de jaren 2010-2011 opgestelde strategische nota EUREGIO 2020. Hierin worden de visie, de strategie, de speerpunten en de themagebieden van de EUREGIO in overzichtelijke vorm weergegeven. Voor ieder speerpunt c.q. voor ieder themagebied wordt antwoord gegeven op drie vragen:

1. Waar staan wij nu?
2. Waar willen wij naartoe?
3. Wat moeten wij daarvoor doen?

Samen met de andere euregio's en de AEBR zet de EUREGIO zich er nu al voor in dat de EU en de nationale overheden grensoverschrijdende projecten na afloop van INTERREG V blijven subsidiëren, indien mogelijk in het kader van een INTERREG VI-programma. De nieuwe EU-subsidieperiode start in 2020, de voorbereiding van mogelijke operationele programma's ongeveer twee jaar eerder. Om te waarborgen dat de inhoudelijke belangen van de EUREGIO in de voorbereiding van het subsidieprogramma ingebracht kunnen worden, is het belangrijk dat haar strategie overtuigingskracht bezit. Dit betekent dat de uitspraken over de status quo, de doelstellingen en de beoogde maatregelen voldoende actueel moeten zijn. Nu zes c.q. zeven jaar later en na een duidelijke verandering in de wijze van grensoverschrijdende samenwerking lijkt dit voor de strategische nota EUREGIO 2020 niet meer in voldoende mate te gelden.

Voor het beoogde strategieproces vormt de huidige strategische nota vanzelfsprekend een uitstekend uitgangspunt. De visie van "één verzorgingsgebied" en de daaruit voortvloeiende strategie "vergroting van de economische kracht en de kwaliteit van leven" en "bevordering van de integratie van het gebied" vormen nog steeds een uitstekende richtsnoer voor de activiteiten van de EUREGIO. Ook de inhoudelijke speerpunten "Duurzame ruimtelijke ontwikkeling", "Economie en Arbeidsmarkt" en "Maatschappelijke ontwikkeling" en de bijbehorende themagebieden dekken waarschijnlijk nog altijd de totale reikwijdte van de grensoverschrijdende taken af. Op de drie vragen "Waar staan wij nu?", "Waar willen wij naartoe?" en "Wat moeten wij daarvoor doen?" dienen wel nieuwe antwoorden te worden geformuleerd.

De vorige strategische nota werd grotendeels door het secretariaat voorbereid. Vervolgens is deze bediscussieerd in drie vergaderendes van de EUREGIO-organen voordat de EUREGIO-Raad de nota uiteindelijk op 11 november 2011 aannam. In

vergelijking met veel strategieprocessen, zoals die in gemeenten plaatsvinden, was het proces betrekkelijk beperkt in omvang en snel. Los van de voordelen daarvan is de vraag “Wat moeten wij daarvoor doen?” beantwoord met een opsomming van activiteiten en projecten, zonder informatie over de tijdshorizon en de abstractiegraad en een prioriteitsstelling aan de hand van het belang. Juist de laatstgenoemde aspecten zouden de strategische nota waarschijnlijk meer tot een leidraad voor concreet handelen hebben gemaakt, maar daarvoor had wel een intensievere discussie over de gezamenlijke doelen in het EUREGIO-gebied moeten worden gevoerd.

In de afgelopen jaren is de Nederlands-Duitse samenwerking in onze regio duidelijk geïntensiveerd. Daardoor lijkt de mogelijkheid te bestaan in een strategieproces niet alleen de status quo en de doelstellingen te actualiseren, maar ook tot overeenstemming te komen over de periode van uitvoering en de prioriteitsstelling van de activiteiten en projecten. Dit betekent dat de nieuwe strategische nota hiermee sterker als leidraad voor concreet handelen kan dienen.

Het strategisch proces zou het volgende verloop kunnen hebben:

- a) Het secretariaat stelt een eerste concept op waarin het algemene deel wordt geactualiseerd en de status quo wordt beschreven.
- b) De commissies herzien met ondersteuning van het secretariaat de doelstellingen voor de afzonderlijke themagebieden. Daarvoor worden per commissie twee bijeenkomsten ingepland. Het resultaat is een concept.
- c) De commissies herzien met ondersteuning van het secretariaat de beoogde activiteiten en projecten per themagebied en stellen hiervoor een tijdshorizon en de prioriteit vast. Het resultaat is een concept.
- d) Mocht in de bijeenkomsten blijken dat voor de afzonderlijke doelen, activiteiten en projecten behoefte aan intensievere afstemming bestaat, dan zal het secretariaat tussentijds vertegenwoordigers uit de commissies samen met andere vertegenwoordigers van deelgebieden en van vakinhoudelijk deskundige organisaties uitnodigen voor strategieworkshops. De daarin uitgewerkte resultaten zullen in de betreffende commissie aan de orde worden gesteld.
- e) Het Dagelijks Bestuur behandelt de concepten met de status quo, de doelstellingen en de maatregelen en projecten in een of twee speciale vergaderingen, deze kunnen bijvoorbeeld ook als strategieconferentie, samen met de EUREGIO-raad en eventueel externe deskundigen plaatsvinden. Uitgangspunt is dat dit ongeveer vier maanden zal gaan duren.
- f) De EUREGIO-Raad bewerkt en neemt een besluit over het door het Dagelijks Bestuur aangeboden concept.

Uitgaande van het huidige vergaderritme en een start van het proces in april 2017 vindt eerst het werk van de commissies plaats. Daarop volgend zal het Dagelijks Bestuur aan het strategieproces meewerken. Tenslotte zal de EUREGIO-raad, na de gemeenteraadsverkiezingen in Nederland in 2018, bij het strategieproces betrokken worden en zou het proces in 2019 kunnen worden afgerond.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-raad stemt in met het opstarten van een nieuw strategieproces voor de EUREGIO.

15: INTERREG V A

a. Stand van zaken algemeen

In de acht vergaderingen van de INTERREG V-Stuurgroep EUREGIO vanaf begin 2015 zijn tot nu toe in totaal 27 projecten goedgekeurd. Door deze projecten zijn de INTERREG-middelen als volgt gereserveerd.

INTERREG-Reservering van EU-middelen (Stand 14.03.2017)

Prioriteit	EU - toewijzing	Reservering EU-middelen	
		Abs.	%
Prioriteit I Strategische initiatieven (EDR/EUR/ERW/ermn)	€ 104,4 mln.	96.575.186 €	92,5 %
Prioriteit I overige sectoren * EUREGIO	€ 9,1 mln.	1.672.364 €	18,3 %
Prioriteit II EUREGIO	€ 21,3 mln.	12.268.501 €**	57,6 %

* Het Comité van Toezicht heeft op 02-12-2016 besloten de indicatieve pot voor prioriteit I, "overige sectoren" ook vrij te geven voor strategisch initiatief projecten.

** Voor het project „EurHealth – 1Health“ met een toegekend EU-bedrag van € 2.405.000 stelt de Stuurgroep EUREGIO € 1.130.000 EU-middelen beschikbaar. Dit bedrag is in de weergave van de reservering van EU-middelen voor prioriteit II EUREGIO inbegrepen. Het resterende bedrag wordt beschikbaar gesteld uit het indicatieve prioriteit II – middelenbudget van de Stuurgroepen EDR (€ 1.000.000), Rhein Waal (€ 200.000) en erm (€ 70.000).

b. Overzicht over de vergaderdata van de gremia

De tot nu toe vastgestelde data voor de INTERREG-gremia voor de komende maanden zijn:

1. ROV: 11-05-2017, 22-06-2017
2. IO: 07-04-2017, 22-06-2017
3. Stuurgroep: 14-03-2017, 22-06-2017, 30-11-2017

a. Overzicht over de aangevraagde projecten

Als **bijlage** ontvangt u een overzicht van de door de Stuurgroep EUREGIO tot nu toe goedgekeurde INTERREG V-projecten evenals de op dit moment voorliggende projectideeën en –concepten.

Besluitvoorstel:

Kennisname.

16: Standpuntbepaling INTERREG V-projecten
a) *“Ontmoetingen - Begegnungen”*

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “MOZER – Maatschappelijke Ontwikkeling” en
Dagelijks Bestuur:

Er zijn geen opmerkingen m.b.t. dit project.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling.

b) *“Euregionetwerk Industriecultuur”*

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “MOZER – Maatschappelijke Ontwikkeling” en

Dagelijks Bestuur:

- Het belangrijkste doel van het project moet het realiseren van een netwerk van Duitse en Nederlandse erfgoedlocaties zijn. Het realiseren van een (toeristische) route wordt niet als doel gezien.
- De beschrijvingen in de aanvraag komen niet overeen met de recent gemaakte afspraken tussen de partners.
- Het oprichten van een vereniging mag een gewenst einddoel zijn, maar kan niet als resultaat van dit project opgenomen worden.
- De cofinanciering moet volledig, ook met de bijdragen van de partners, beschreven worden.
- De verhouding tussen Personeelskosten en Overige Kosten moet m.b.t. de geschetste werkzaamheden toegelicht worden.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende EUREGIO-commissie en het Dagelijks Bestuur.

c) *“Arbeidsmarkt in grensregio’s D-NL”*

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “Economie & Arbeidsmarkt” en Dagelijks

Bestuur:

Er zijn geen opmerkingen m.b.t. dit project.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling.

d) *“Euregionale Green Tech Bouwteams”*

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “Economie & Arbeidsmarkt”:

Er zijn geen opmerkingen van de commissie “Economie en Arbeidsmarkt”

Opmerkingen EUREGIO-commissie „Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling en Dagelijks Bestuur:

Er werd gewezen op mogelijke dubbele subsidiëring aan Duitse zijde. Tevens werd de wens geuit, het project in verder uitgewerkte vorm nogmaals aan de commissie voor te leggen.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende EUREGIO-commissie en het Dagelijks Bestuur.

17: Advisering van deelprojecten uit het INTERREG V Kaderproject voor de EUREGIO
a) Advisering intensieve samenwerkingsprojecten

Zoals besloten door de EUREGIO-Raad, in overeenstemming met het advies van de commissies en het Dagelijks Bestuur, worden intensieve samenwerkingsprojecten vanaf € 5.000 eerst door de betreffende commissie vakinhoudelijk beoordeeld, voordat ze aan het Dagelijks Bestuur en de EUREGIO-raad worden voorgelegd.

De volgende projecten werden ingediend:

EUREGIO-commissie “MOZER- Maatschappelijke Ontwikkeling”:

- *Art Flow* (zie bijlage)
- *Bilinguale Kinder-Welten - Ontdek je Buurtaal* (zie bijlage)

De opmerkingen van de betreffende commissie en het Dagelijks Bestuur treft u hieronder aan:

Er zijn geen opmerkingen.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling van de intensieve samenwerkingsprojecten.

b) Stand van zaken Kaderproject

EU-middelen gereserveerd

Tot en met 31-12-2016 hebben een toekenning ontvangen:

- o 149 ontmoetingsprojecten
- o 18 intensievere samenwerkingsprojecten (waarvan 4 projecten tot € 5.000,- EU-subsidie)

Zodoende zijn € 413.822,00 subsidie gereserveerd. Daarvan zijn al uitbetaald aan projectaanvragers: € 89.255,50.

	Totale beschikbare subsidie (2015 - 2022)	Indicatief toegewezen subsidie (stand 31-12-2016)	Uitbetaalde subsidie (stand 31-12-2016)
Ontmoetingen (tot € 1.000,- subsidie)	€ 297.000,-	€ 80.616,-	€ 61.243,49
Intensievere samenwerkingstrajecten (tot max. € 25.000,- subsidie)	€ 1.300.000,-	€ 333.206,-	€ 28.012,01
Totaal	€ 1.597.000,-	€ 413.822,-	€ 89.255,50

Indicatoren bereikt

De navolgende aantallen zijn gebaseerd op projecten waarvoor reeds een eindbericht werd ingediend.

Met het oog op de indicatoren van het INTERREG V-programma Deutschland-Nederland is het van belang te vermelden dat inmiddels werden bereikt:

- Aantal MKB (doelwaarde 200): 0 (nog geen project afgerond, activiteiten deels vanuit het project UNLOCK gesubsidieerd)
- Aantal scholieren / studenten (doelwaarde 5.000): 3.870

Aantal bezoekers (doelwaarde 1.000): 16.207

Besluitvoorstel:

Kennisname.

18: Rondvraag